

MTA TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT POLITIKATUDOMÁNYI INTÉZET

1097 Budapest, Tóth Kálmán u. 4.

Igazgató: Boda Zsolt

Tel.: + 36 1 224 6700 / 5255

E-mail: boda.zsolt@tk.mta.hu; Honlap: <http://politologia.tk.mta.hu/>

I. A kutatóhely fő feladatai 2017-ben

Kilenc OTKA, illetve NKFI, egy MTA kiválósági pályázat és három MTA TK Inkubátor kutatási projekt keretében számos egyéni vagy csoportos alap- és alkalmazott kutatás folyt az intézetben. Többek között a közpolitikai változásról, a fiatalok politikai részvételéről, a választási magatartásról, a politikai kommunikációról, a politikai realizmus elméletéről, a politikai vezetés és a hatalommegosztás kérdéseiről folytak kutatások.

Az intézet adja ki a *Politikatudományi Szemlét*, amely a hazai politikatudomány egyetlen referált folyóirata.

Az intézet kutatói 2017-ben összesen 143 publikációt jelentettek meg, amelyből 38 idegen nyelvű volt, valamint mintegy 40 hazai és 70 nemzetközi konferencia előadást tartottak. Az intézet 2017-ben két intézeti kötetet jelentett meg, amely a kutatók kollektív erőfeszítését tükrözi. A *Viharban kormányozni: Politikai vezetők válsághelyzetekben* c. kötet a politikai vezetés kutatócsoport eddigi eredményeit foglalja össze, míg a *Trendek a magyar politikában 2. A Fidesz és a többiek: pártok, mozgalmak, politikák* c. kötet az intézet által négy éve elkezdett, a hazai politika legfontosabb fejleményeit tudományos igénnyel, ugyanakkor közérthetően bemutató könyvsorozat második kötete. A sorozat kötetei négyévente, két választás között jelennek meg, és céljuk a tudományos eredmények mellett a tudománynépszerűsítés is.

II. A 2017-ben elért kiemelkedő kutatási és más jellegű eredmények

a) Kiemelkedő kutatási eredmények

Részvétel, képviselet, pártosság – Választáskutatás, 2018.

A PTI 2016-ban nyert egy el nagy összegű NKFI-pályázatot, amelynek témája egy panelkutatás keretében a 2018. évi országgyűlési választások vizsgálata. A 2017-es év a felkészülés és a módszertani megalapozás éve volt. Készült módszertani és fogalomértelmező tanulmány, illetve olyan kvalitatív vizsgálat, amely a 2017 év végén lebonyolításra került panel kutatás első hulláma számára probléma-, és témafelvetéssel szolgálnak. A kutatás teljesen egyedülálló és innovatív, mert Magyarországon a rendszertranszformáció óta nem sikerült 3, egymást követő hullámban – a választási kampány megkezdése előtt, a választás előtt és a választást követően – megkérdezni ugyanazon választópolgárokat véleményük változásáról. Panelvizsgálatok során a válaszadókat több hullámban, több időpontban kérdezzük meg ugyanazokról a témákról. Ennek legfőbb előnye, hogy a vizsgált jelenségek alakulását nem csak populációs, hanem egyéni szinten is nyomon tudjuk követni.

Egyetemisták és főiskolások politikai gondolkodása, részvétele

A kutatók a magyar főiskolások és egyetemi hallgatók politikai viselkedését a demokrácia fogalmának hat felfogása (képviselési, liberális, többségi, részvételi, deliberatív és egalitárius) mentén vizsgálva megállapították, hogy a magyar hallgatók körében leginkább a képviselési felfogás az elfogadott. Elemzésük azt mutatja, hogy bár a politikai részvétel kultúrája létezik Magyarországon, ez a felfogás mindössze a magyar hallgatók egy igen szűk kisebbségére jellemző: az aktív demokratákra, akik a magyar diákok legkisebb csoportját jelentik. Az aktív tekintélyelvűek csoportja arra a paradox helyzetre mutat rá, hogy a nagyobb mértékű részvétel kevesebb demokratikus elkötelezettséget eredményezhet. A magyar hallgatók legnagyobb csoportját a passzív tekintélyelvűek alkotják, akik egyetértenek az autoriter véleményekkel, de politikailag passzívak. A szerzők eredményeiket magyar, francia és angol nyelvű cikkben egyaránt közzétették.

Egyetemisták-főiskolások közpolitikai pozíciói

Az egyetemista-főiskolás fiatalok közpolitikai pozíciójának vizsgálatából a kutatás kimutatta, hogy a baloldali ellenzék alkotó szavazótáborok értékrendjeit illetően az utóbbi évek legfőbb jellemzője a konvergencia. Az éles választóvonal, amely 2012-ben még elválasztotta az MSZP és a DK választóit, 2015-re feloldódott, és az Együtt szavazói is a kialakuló baloldali konszenzushoz illeszkedő értékekkel rendelkeznek. Az évek alatt konszenzusos állásponttá vált a balközép gazdaságpolitika támogatása, és szintén közös alapot jelentenek immáron a kulturális kérdésekben a mérsékelt liberális válaszok és az esélyegyenlőség melletti elkötelezettség. Látványos eltérés egyedül a tekintélyelvűség kérdésében mutatkozik. Összességében a főbb különbségek a baloldali ellenzéki pártok szavazótáborai között elsősorban nem értékrendi, hanem társadalmi-demográfiai jellegűek. A fragmentált baloldalon belüli sokszor éles vitákat tartalmi értelemben a fiatalok attitűdjei nem igazolják vissza. Az egyetemistákra és a főiskolásokra vonatkozóan igaznak tűnik: a baloldal belső vitái jóval inkább szólnak a politikai elitek konfliktusairól, mint a szavazótáborok közötti éles közpolitikai különbségekről.

Válság és politikai vezetés

A 2013-ban indult kutatás 2017-ben befejeződött. A szakirodalomban ebben a témakörben a válságkezelés, azaz a politikai vezetők válságra, mint exogén sokkra adott reakciója áll. Ezzel szemben a kutatásunk fókuszában a proaktív vezetői válságértelmezés és válsággenerálás, azaz az endogén természetű válsághelyzetek álltak. A konstruktivista megközelítést alkalmazó kutatás fő eredménye szerint, eddigi ismereteinkhez képest a politikai vezetők gyakran aktívabb szerepet játszanak a válság endogén generálásában (válságnarratíva), és a status quo őrző politika mellett a vezetők konstruktivista és voluntarista szerepet is játszhatnak. A kutatás eredményei hazai (MPTT, Corvinus, ELTE) és nemzetközi konferenciákon (ECPR, PSA, PUPOL) kerültek bemutatásra, és a kutatás eredményei „*Viharban kormányozni: politikai vezetők válsághelyzetekben*” c. open access kötetben (Budapest, MTA TK) kerültek publikálásra. A kutatás során több nemzetközi peer review folyóiratban is rangos kötetben való publikáció is született.

Politikai kommunikáció, 1990–2015

A kutatás 2017-ben az 1997-től 2006-ig tartó időszakkal foglalkozott. Az eredményekből 500 oldalas kötetet állítottunk össze. A kutatás négy politikai közösséget különített el és elemzett,

amelyből az alábbi következtetések adódtak. A baloldali politikai közösségben Gyurcsány Ferenc színrelépése által bekövetkezett fordulatot olyan kommunikációs jellegzetességek megjelenésével lehet érzékeltetni, mint a repolitizált pragmatizmus, a modernizációs diskurzus, és a közösséget a leginkább kívülről összetartó aktornak, Orbán Viktornak a fontossága. A jobbközép politikai közösség esetében a legfontosabb fejlemény Orbán Viktor egyedüli konstitutív tényezővé válása, továbbá az erős belső ellenérzésekkel fogadott balra nyitás, amelyet manapság néppártosodásnak is lehet nevezni. A liberális közösségben végbement és lezárult a politikai résznek és az értelmiségi körnek, az úgynevezett holdudvarnak az eltávolodása, elválása egymástól, mégpedig valószínűleg azért, mert a liberális értelmiség számára elfogadhatatlanná vált a tisztán politikai logika működtetése. A nemzeti radikálisok egyszerre szenvedtek a többiek általi kirekesztettségtől és változtatták ezt identifikáló tényezővé, továbbá megkezdődött a váltás, amely által a MIÉP helyett a Jobbik lett a politikai közösség vezetője, és ez a kommunikációs arzenálban is tükröződött.

A hazai radikális jobboldal vizsgálata

Egy kutatási projekt a Jobbik Magyarországért Mozgalom mérséklődését vizsgálta. A kutatás a párt által megfogalmazott üzenetek, a párt belső hatalmi harcainak kimenetelei, a párt választói támogatottságának alakulása a választói vélemények, valamint a többi párt pozíciójában bekövetkezett változások vizsgálata során a párt mérsékelt-radikális dimenzióban való mozgásának abszolút és a többi politikai szereplőhöz viszonyított relatív folyamatait is áttekintette. Ennek során az a következtetés fogalmazható meg, hogy a párt kommunikációja valóban mérséklődött, miközben konkrét javaslataiban nem igazán következett be változás. Ezt a mérséklődést úgy tűnik, mind a párt országos vezetése, mind pedig többségében helyi szervezetei is támogatták. A többi párt elmozdulása miatt ugyanakkor a párt relatív pozíciója jelentősen mérséklődött, aminek jele, hogy a választópolgárok szemében is egy néppártibb, mérsékeltebb képet tudott kialakítani magáról a Jobbik.

Radár Nagy Inkubátor pályázat (lezárult: 2017. szeptember 30-án)

A vizsgálat empirikus adatokkal támasztotta alá a radikális jobboldal médianyilvánosságbeli integrációjának két különböző mintázatát 2014-es adatfelvétellel alapozva. Románia példája azt mutatta meg, hogy a radikális jobboldali elfogultsággal rendelkező médiumok teljesen izolált pozícióban vannak a román médianyilvánosság hálózataiban. Míg a magyarországi eredmények alapján látható vált olyan konstelláció, melyben a radikális jobboldali médiumok a magyar médianyilvánosság integráns részei voltak, mégpedig úgy, hogy egymással is szoros kapcsolatban vannak. A romániai eset egyértelműen kedvezőtlen diszkurzív lehetőségstruktúrát jelez a nemzeti radikális politika számára, míg a magyarországi eset éppen az ellenkezőre ad igazolást. Eredményeink összhangban vannak a radikális jobboldali pártok politikai erejével: Magyarországon a Jobbik második-harmadik legnépszerűbb párt, míg Romániában a radikális jobboldali pártok 2014-ben a politikai élet margóján helyezkedtek el.

Rework – OTKA kutatás

A Rework-Otka keretében folyó munkáskutatás kapcsán sikerült megszervezni egy olyan szélesebb kutatói közösséget, amely a siker reményében vállalkozhat a munka és a munkásság modernkori magyar társadalomtörténetét feldolgozó monográfia megírására. Megjelent egy

tanulmánykötet, a Munkások '56 és egy tematikus folyóiratszám, a Múltunk, 2017/2, ami a munkásság modernkori társadalomtörténetével kapcsolatos tudományos ismereteket árnyalta.

Tüntetések közpolitikai hatásai

A 2017-es évben indult egy több elemű kutatás, amelynek a rendszerváltás utáni magyarországi tüntetések közpolitikai hatásai képezik a vizsgálat tárgyát. 2017-ben mindez két adatbázis segítségével történt, változó módszerrel és elméleti kerettel. A megkezdett kutatásnak célja a tüntetések napirend-hatásainak, majd azt követően adott esetben előálló közpolitikai változások vizsgálata. A 2017-es évben a CAP (Comparative Agendas Project) éves konferenciáján az 1998–2010 közötti időszakban a média napirendjére került tüntetéseknek a parlamenti napirendre, azon belül is az interpellációkra gyakorolt hatásuk előzetesen eredményei ismertetésre kerültek, mégpedig 5 kiemelt közpolitikai terület beazonosításával.

Alkotmánybíráskodás és hatalommegosztás

A kutatás fókuszpontjában elsősorban az alkotmánybíróság és a törvényhozás viszonya állt. A nemzetközi szakirodalomban is újnak számító módszertant a JUDICON (www.judicon.tk.mta.hu) nemzetközi kutatócsoport külföldi kutatóival együttműködve egységesítettük, ami lehetővé tette, hogy egy nemzetközi empirikus összehasonlító kutatást végezzünk el, amelynek alapvetően az a kérdése, hogy milyen mértékben korlátozták a törvényhozás mozgásterét az alkotmánybírási döntések. A német, cseh, szlovák, lengyel, román, albán és magyar alkotmánybírási döntéseit ezen koherens módszertan segítségével kezdtük el bekódolni. 2017 folyamán véglegesítettük a módszertant, elkészültek az országtanulmányok első változatai, az összehasonlító tanulmány, és több nemzetközi konferencián is bemutattuk a projekt első eredményeit. 2017 júniusában megtartottuk az MTA TK Inkubátor támogatása segítségével az utolsó workshopunkat, illetve a projekt egy egész panellel részt vett a Magyar Politikatudományi Társaság éves vándorgyűlésén. Az International Society for Public Law kongresszusán a vezető kutató mutatta be az eredményeket, a European Consortium for Political Research éves konferenciáján pedig szintén egy egész panellel volt jelen a JUDICON kutatócsoport. 2018 elején a vezető kutató elküldte a szerkesztett kötet tervét a Routledge kiadóhoz.

Választási ígérek és kormányzati teljesítés Magyarországon 1990-2014

Az „ígéretkutatás” projekt 2017-ben a korábban kidolgozott módszertan alapján folytatta megkezdett kódolási munkát, melynek során a magyarországi pártok választási ígéreteit vizsgálta abból a szempontból, hogy a választást követő kormányzati ciklusban az adott ígérek teljesültek-e. A kutatócsoport 2017-ben az 1990-es választási programok (MDF és KDNP) ígéreteivel és azok teljesülésével foglalkozott. Az eredmények azt mutatják, hogy az ígérek nagyjából hasonló arányban (30 százalék - 2609 ígéből 789) specifikusak (azaz világos, számon kérhető elköteleződést tartalmaznak), mint a későbbi, már feldolgozott választási ciklusok esetében. A teljesülés ellenőrzése során a kutatócsoport arra az eredményre jutott, hogy a számon kérhető, és a gyakorlatban is ellenőrizhető ígérek közel fele (MDF: 49 százalék, KDNP: 40 százalék) teljesült - ez illeszkedik a magyarországi pártok választási ígéreteivel és teljesítési hajlandóságával kapcsolatos korábban tapasztalt mintázatokba.

Politikai realizmus

A realista megközelítéssel foglalkozó politikaelméleti kutatócsoport munkája három nagyobb kérdéskör köré csoportosítható. Az első az a probléma, hogy milyen viszonyban állnak a politikai és morális normák. Ez a kérdés a politikai realizmus egyik alapkérdése is és a hazai irodalomban is aktuális probléma. Ezzel kapcsolatban az az elméleti tézis fogalmazódott meg, hogy a morális és erkölcsi normákat tisztán szétválasztó felfogás, illetve a politika primátusát valló felfogás kevésbé védhető, mint a sajátos politikai etika szükségessége mellett érvelő realista álláspont. A másik kérdés az volt, hogy a politikai normák kontextuális felfogását hogyan lehet közelíteni a politikatudomány alapvető kérdéseire. Ennek során az a tézis fogalmazódott meg, hogy a rezsimelmélet (demokráciaelméleti, komparatív politikai felfogásban) az egyik legfontosabb olyan, méltánytalanul alábecsült szerepű kontextuális tényező, amelyre tekintettel a politikai normák elméletét szilárdabb alapokra lehet helyezni. S végül a harmadik terület a politika etika kulcskategóriáinak kérdése. Itt az a tézis körvonalazódott, hogy a kompromisszum, a felelősség, a politikai erények, tisztségek és karakter fogalmi tünnek a legfontosabb kategóriáknak, amelyekre egy sajátosan politikai etikának támaszkodnia kell.

Populizmus és közpolitika

A kutatás elért eredményei szerint a magyar közpolitikai folyamatban jól tetten érhető a populizmus rugalmassága. A családpolitika, a gazdaságpolitika és a büntető igazságszolgáltatás területén a közpolitikát egyszerre jellemzi a tradicionális, nacionalista diskurzus és a pragmatikus, heterogén közpolitikai tartalom; így a magyar populisták gazdaságpolitikában a gazdasági nacionalizmus diskurzusa gyakran neoliberalis gazdaságpolitikai döntéseket keretez. A közpolitika procedurális, intézményi jellemzői pedig közel állnak az illiberális demokrácia ideáltipikus jellemzőihez.

Iskolai teljesítmény és oktatási rendszer

Korábbi kutatásokból ismert, hogy a lányok jobb teszteredményeket érnek el szövegértésből, miközben lemaradnak a fiúk mögött matematikából és természettudományból. A nemek iskolai teljesítményének különbségei ugyanakkor jelentős eltérést mutatnak az országok között. A kutatás a 2012-es PISA felmérés adatai alapján azt vizsgálta, hogy az iskolai teljesítmény nemek közti különbségei hogyan függenek össze az oktatási rendszer olyan jellemzőivel, mint amilyen az iskolai szelekció, a tanulók iskolán belüli képesség szerinti csoportosítása, az évisméltés vagy az individualizált tanítási gyakorlat. Eredményeink szerint szignifikáns kapcsolatot a korai szelekció és az individualizált oktatás mutat az iskolai teljesítmény nemi egyenlőtlenségeivel. E szerint mind a korai szelekció, mind pedig az individualizált tanítási gyakorlat a lányoknak kedvez.

Az EU kohéziós politikájának hatásai a fejlődésre

A szakirodalom meglévő eredményei szerint az EU kohéziós politikáján keresztül a kelet-európai tagállamoknak juttatott források területi eloszlása a fejlettebb régióknak kedvez, mert azok az azonos támogatási kategóriába eső régiók között nagyobb egy főre jutó támogatást képesek elnyerni. A kutatás azt vizsgálta, hogy vajon ez a jelenség hasonló módon érvényesül-e mindegyik keleti tagállamban vagy pedig a hazai intézmények minősége is hatással van az uniós források területi eloszlására. A 2007-2013-as támogatási időszak megyei szintű adatainak vizsgálata során erős empirikus összefüggés mutatkozott az intézményi

minőség (jogállamiság, kormányzati hatékonyság és korrupció összetett mutatója) és a támogatások regionális eloszlása között: ahogy nő az országszintű intézményi minőség, úgy csökken a fejlettebb régiók előnye a támogatások megszerzése terén. Magas intézményi minőség esetén a regionális fejlettség nem mutat kapcsolatot az egy főre eső uniós forrásokkal. Másképpen fogalmazva, az eredmények azt sugallják, hogy egy hatékonyan működő állam képes ellensúlyozni a fejlettebb régiók versenyelőnyét az uniós források megszerzése terén, vagyis képes az inkább rászoruló térségekbe juttatni a támogatásokat, csökkentve ezzel a területi egyenlőtlenségeket.

A hidegháború politikája

A hidegháború politikájával foglalkozó kutatás 2017-ben a szovjet blokk politikáját elemezte a kelet-nyugati viszony alakításában. E szerint az enyhülés a hagyományos értelmezésektől eltérően nem egy lineárisan értelmezett jelenség, időszak, amikor is a szuperhatalmak viszonyában a kooperatív elemek kerültek előtérbe, hanem egy 1953-tól egészen a hidegháború végéig, 1991-ig mindvégig érvényesülő új szuperhatalmi együttélési modell. Ez a két tábor folyamatos egymásra utaltságát jelentette, mivel a termonukleáris korban közös felelősségük lett az emberiség pusztulásával fenyegető harmadik világháború bármilyen áron történő elkerülése. Ezt a viszonyt a kényszerű együttélés mechanizmusa szabályozta, amely súlyos szuperhatalmi konfliktusok esetén mindkét felet eredeti szándékaiktól függetlenül az eszkaláció megakadályozását célzó kompromisszumokra kényszerítette. Az eredmények azt is bemutatják, hogy a keleti blokk egyes országai, különösen Lengyelország, Magyarország, Románia és az NDK a közös Nyugat-politika alakításában sokkal fontosabb szerepet játszottak, mint ahogy az a mainstream irodalomban mind máig megjelenik.

Költségvetési ciklusok

A kutatás a költségvetési változásokkal kapcsolatos két gyakran használt hipotézist vizsgált az 1991 és 2013 közötti magyar zárszámadási és költségvetési tervezési adatokat tartalmazó új adatbázis alapján. Az inkrementalizmus feltevés szerint a költségvetési változások az egyes közpolitikai területeken évről-évre kismértékűek. A megszakított egyensúlyi tézis elfogadja, hogy rendszerszerűen érvényesül a kis változásokra épülő stabilitás, de feltételezi, hogy ezeket a közpolitikai alrendszerekben időről-időre földrengéserejű változások szakítják meg. A közpolitikai területek szerint csoportosított adatok alapján Magyarország speciális esethez jelenik meg. A változások nagyobb része viszonylag szűk határokkal a medián érték körül szóródik, de nem elhanyagolható mértékben vannak szélsőséges értékek is mindkét szélén, ami mindkét hipotézisnek megfelel. Az ingadozásokra a számba vett magyarázó változók közül az előző évi költségvetési deficit hatott a legjobban, melynek lehetséges magyarázata a magyar költségvetési politika stop-go ciklusaihoz vezet.

Törvényhozási napirend és kormányfői beszédek

A magyar törvényhozás vizsgáló kutatás a kormányfői parlamenti felszólalások törvényhozásra gyakorolt hatásaira találtak igazolást. A miniszterelnöki beszédek közpolitikai tartalmának változásai eredményeik alapján a szakpolitikai területeket szabályozó jogszabályok mennyiségét is érdemben befolyásolják. A kutatók eredményei a magyar miniszterelnöki beszédek kormányzati agendára gyakorolt hatásait is alátámasztották. A kormányfői felszólalásokban megfigyelhető figyelem-eltolódások számításaik alapján

szignifikánsan befolyásolják a végrehajtó hatalom napirendjének diverzitását, tehát megosztottságát.

b) Tudomány és társadalom

Az előző évhez képest tovább bővültek az intézet társadalmi kapcsolatai.

A PTI 2017-ben is önálló programot szervezett a Kutatók éjszakája programsorozatra. Az intézet hét kutatója tartott előadást, illetve szervezett interaktív, a közönséget is bevonó workshopot.

2017-ben elindult, és azóta rendszeresen frissül a PTI blogja (<http://politologia.tk.mta.hu/blog>), ahol az intézet munkatársai saját kutatásaikról, a politikatudomány legfrissebb fejleményeiről számolnak be közérthető, a szélesebb közönség számára is befogadható módon. Az egyes bejegyzéseket az adatok szerint ezres nagyságrendű olvasótábor követi.

A Francia Intézettel kialakított együttműködés keretében az intézet szakmai partnerként működött közre a Demokráciák válságban című beszélgetéssorozatban.

Az intézet megjelentette Trendek a magyar politikában könyvsorozatának második kötetét *A Fidesz és a többiek: pártok, mozgalmak, politikák* címmel. A könyv a szélesebb olvasóközönség számára is érthető módon foglalja össze a hazai politikai legfontosabb fejleményeiről szóló kutatások eredményeit.

Az intézeti honlapra felkerült az összes fontos hír, az álláshirdetések, a kutatási eredmények, a konferenciák, a TK-ban közösen szervezett programok. Rendszeresen frissülnek a kutatók angol és magyar nyelvű profilja. <http://politologia.tk.mta.hu/>.

Az intézet továbbra is aktívan használja a LinkedIn.com közösségi oldalt, amely egy álláskeresési portál, közösségi jelleggel. Az intézet minden gyakornoki pozíciót és állást meghirdet ezen a közösségi fórumon is. Elérhető: <https://www.linkedin.com/company/institute-for-political-science---centre-of-political-science?trk=biz-companies-cyf>

Az intézetben és a politikatudományban történő érdekes hírek, álláshirdetések, gyakornoki pozíciók, kutatási eredmények, konferenciák mind megosztásra kerültek az intézet Facebook profilján. Jelenleg 1572 ember kedveli az oldalt.

III. A kutatóhely hazai és nemzetközi K+F kapcsolatai 2017-ben

Az intézet munkatársai több rangos hazai és nemzetközi konferencia szervezői voltak, valamint több nemzetközi kutatói együttműködés szervezői feladatát nyerték el és töltötték be.

- Az intézet egy munkatársát az Európai Szociológia Társaság politikai szociológia divízió (European Sociological Association RN Political Sociology) elnökségi tagjává választották. Mandátuma két évre szól.
- Az intézet egyik kutatója a new yorki Columbia University European Institute által meghirdetett Cold War Archives Research (CWAR) Fellowship három tagú kuratóriumának tagja lett. A kutató emellett "Cold War Eastern Europe" című, a Routledge kiadó által 2017 novemberében megjelentetett online adatbázis hétagú nemzetközi szerkesztőbizottságának alapító tagja lett. A brit National Archives

digitalizált dokumentumait közreadó nagyszabású projekt első része az 1953–1960 közötti időszak mintegy 6000 dokumentumát tartalmazza.

- Az intézeti előadások sorozatban több, külföldi egyetemről, illetve kutatóintézetből érkezett vendég mutatta be kutatását (University of North Carolina, Instituto de Ciências Sociais – Lisszabon, Portugália, University of Liverpool, Universität Leipzig).
- Az intézetben zajló, az alkotmánybírók és a törvényhozás kapcsolatát vizsgáló nemzetközi összehasonlító kutatás önálló panelt szervezett az ECPR oslói konferenciáján.
- Az intézet kutatója panelt szervezett az Európai Szociológiai Társaság 13. konferenciáján, „Continuances and discontinuances between the past and present of the radical right discourses in Central and Eastern Europe after the collapse of the communist regime (RADHISCEE)” címmel.

Az intézet több munkatársa vett részt a legjelentősebb nemzetközi politikatudományi konferenciákon, így az APSA, az ECPR rendezvényein. A PTI több kutatója tartott előadást a Comparative Agendas Project 10. éves konferenciáján, Edinburgh-ben.

IV. A 2017-ben elnyert fontosabb pályázatok rövid bemutatása

Medve-Bálint Gergő elnyerte az MTA Prémium posztdoktori ösztöndíjat, és így 2017. szeptembertől három évig folytat kutatást "Regionális fejlesztési kapacitások Európa periferiáin: külföldi beruházások és uniós támogatások menedzselése Kelet- és Dél-Európában" című témában.

Sebők Miklós elnyerte az NKFIH fiatal kutató által kezdeményezett témapályázatát (OTKA FK). A kétéves kutatás a kormányzás minőségét vizsgálja szövegbányászati és más Big Data módszerekkel.

V. 2017-ben megjelent jelentősebb tudományos publikációk

Bene Márton: Sharing is caring! Investigating viral posts on politicians' Facebook pages during the 2014 general election campaign in Hungary. JOURNAL OF INFORMATION TECHNOLOGY AND POLITICS 14. (2017)

Békés Csaba: The Long Détente and the Soviet Bloc, 1953–1983. In: Oliver Bange, Poul Villume (szerk.) The Long Détente: Changing concepts of security and cooperation in Europe, 1950s-1980s. Budapest; New York: CEU Press, 2017. pp. 31-49.

Boda Zsolt, Szabó Andrea (szerk.) Trendek a magyar politikában 2. A Fidesz és a többiek: pártok, mozgalmak, politikák. 376 p. Budapest: Napvilág Kiadó, 2017.

Boda Zsolt: Governing by trust: sincerity as a procedural fairness norm In: Sorin Baiasu , Sylvie Loriaux (szerk.) Sincerity in Politics and International Relations . 210 p. London; New York: Routledge, 2017. pp. 173-187.

<http://real.mtak.hu/id/eprint/72818>

Mark Allinson, Csaba Békés, Melissa Feinberg et al (szerk.) Cold War Eastern Europe. London; New York: Routledge, 2017.

Csizmadia Ervin: A magyar politikai fejlődés logikája: Összehasonlítható-e a jelen a múlttal, és ha igen, hogyan? Budapest: Gondolat, 2017. 410 p.

Dobos Gábor, Várnagy Réka: Hungary: Are Neglected Regional Elections Second-Order Elections? In: Arjan H Schakel (szerk.) Regional and National Elections in Eastern Europe: Territoriality of the Vote in Ten Countries. London: Palgrave Macmillan, 2017. pp. 105-128.

<http://real.mtak.hu/id/eprint/73014>

Hajnal György, Rosta Miklós, Geraldine Robbin: Joined-up Government as a Public Management Doctrine and Shared Services as a Central Element of JUG. In: Hilde Bjørnå , Stephan Leixnering , Tobias Polzer (szerk.) "Joined up" Local Governments?: Restructuring and Reorganizing Internal Management . Wien: Facultas Verlags- und Buchhandels AG, 2017. pp. 191-212.

Körösényi András (szerk.) Viharban kormányozni: Politikai vezetők válsághelyzetekben. Budapest: MTA TK PTI, 2017.

<http://real.mtak.hu/id/eprint/73154>

Körösényi András, Patkós Veronika: Variations for Inspirational Leadership: The Incumbency of Berlusconi and Orbán PARLIAMENTARY AFFAIRS 70:(3) pp. 611-632. (2017)

Körösényi, András, Ondré, Péter, Hajdú, András: A „Meteoric” Career in Hungarian Politics In: Mark Bennister , Ben Worthy , Paul 't Hart (szerk.) The Leadership Capital Index: A New Perspective on Political Leadership . 352 p. Oxford: Oxford University Press, 2017. pp. 82-100.

<http://real.mtak.hu/id/eprint/73153>

Máthé Réka Zsuzsánna, Hajnal György. Civil-Society Organizations' Capacity Building in the Local Governmental Sector: Is It Working?: A Case Study. NISPACEE JOURNAL OF PUBLIC ADMINISTRATION AND POLICY X:(1) pp. 61-81. (2017)

Medve-Bálint Gergő: Funds for the wealthy and the politically loyal? How EU funds may contribute to increasing regional disparities in East Central Europe. In: John Bachtler , Peter Berkowitz , Sally Hardy , Tatjana Muravska (szerk.) EU Cohesion Policy: reassessing Performance and Direction . London; New York: Routledge, 2017. pp. 220-240.

<http://real.mtak.hu/id/eprint/73216>

Oross Dániel, Szabó Andrea: Changing Tendencies of Youth Political Participation in Europe: Evidence from Four Different Cases. In: Michael J Breen (szerk.) Values and Identities in Europe: Evidence from the European Social Survey. Abingdon: Routledge, 2017. pp. 160-183.

Papp Zsófia: Challenging the Odds: Incumbency Disadvantage, Local Ties, and Electoral Performance in Hungary, 1994–2010. EAST EUROPEAN POLITICS AND SOCIETIES tba:(tba) p. tba. (2017)

<http://real.mtak.hu/id/eprint/73112>

Pócza Kálmán, Dobos Gábor, Gyulai Attila: How to Measure the Strength of Judicial Decisions: A Methodological Framework. GERMAN LAW JOURNAL 18:(6) pp. 1557-1586. (2017)

Sebők Miklós, Kubik Bálint, Molnár Csaba: Exercising Control and Gathering Information: The Functions of Interpellations in Hungary (1990-2014) JOURNAL OF LEGISLATIVE STUDIES 2017:(4) pp. 1-19. (2017)

Cristian, Norocel, Szabó, Gabriella, Bene, Márton: Integration or Isolation? Mapping Out the Position of Radical Right Media in the Public Sphere. INTERNATIONAL JOURNAL OF COMMUNICATION 11: pp. 3764-3788. (2017)

<http://real.mtak.hu/id/eprint/73250>

Szűcs Zoltán Gábor: Realism and Utopianism Reconsidered: A Political Theoretical Reading of A Song of Ice and Fire. In: Czigányik Zsolt (szerk.) Utopian Horizons: Ideology, Politics, Literature. Budapest; New York: CEU Press, 2017. pp. 217-236.